

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
MELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY HÓRA 3 PENGÓ.
EGYES SZÁM ÁRA 12 FILLÉR.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM ALATT
TELEFON 3-48. SZÁM.

A szovjet hóhérai kivégzés előtt öt napig egy oszlásnak indult holttesthez kötötték Elvengreen finn ezredest

Ujabb jelentések a szovjet-pokol borzalmaiból

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az egész művelt világban óriási felháborodást keltett az a kegyetlen vérengzés, amelyet a szovjet rendezett június első napjaiban az orosz polgári társadalom kimagasló vezetői között s amelynek, — mint ismeretes, — többek között Dolgorukov Pál herceg is áldozatul esett. A hirhedt cseka borzalmas művének részletei még most sem ismeretesek teljes egészükben, bár napról-napra újabb jelentések érkeznek be a júniusi vérfürdő szörnyűségeiről.

Legutóbb az egyik stockholmi hivatalos jelentés arról számolt be, hogy a cseka negyvenkilenc szerencsétlen, ártatlan áldozatát nemcsak ítélet nélkül, pusztán egyszerű rendőri jelentésre, hanem még hozzá a legválogatottabb kínzások közepette végezte ki. Elvengreen finn ezredest például, akit ellenforradalmi szervezkedéssel gyanúsítottak, kivégzése előtt úgy akarták rábírní, hogy „titkokat” áruljon el, hogy

öt teljes napon át egy oszlásnak indult halotthoz kötötték.

Mintahogy azonban a sóvárgott tit-

kok így sem sikerült a szovjethóhérok meg tudniok, végre megunták a borzalmas kínzást és agyonlőtték Elvengreen ezredest, finn állampolgárt.

Ez a hallatlan eljárás óriási felháborodást keltett Finnországban s a kormány a szovjetnek ki is fejezte tiltakozását. Erre a szovjet vérlázító arcátlanúsággal a következőket válaszolta:

„Aki szovjetterületre lép, tu hatja, hogy itt hazája törvényei nem védik, a szovjet törvényei pedig megengedik a kivégzést ítélet nélkül, egyszerű rendőri jelentésre.”

A vérlázító jegyzéket nemcsak Finnországban, hanem Párisban is elborzadva olvasták és a nemzeti gondolkodásu polgárság lapjai egyértelműen kijelentik, hogy Szovjet orszország nyíltan törvényen kívül helyezte magát és

ürgetik a francia-orosz diplomáciai és kereskedelmi viszony megzakítását.

A nacionalista lapok fölvetik azt a kérdést is, hogy mire való a Népszövetség, ha egy ilyen hóhérdállammal szemben nem tudja kötelességét.

a világháboruban tanusítottak, Chamberlin kíséretében egy zsidó is van, úgy, hogy elveinkbe ütközne, ha a mesterséges örömmujongásban mi is részt vennénk . . .”

A zsidóság bécsi kudarca cionista körökben óriási elkeseredést keltett.

Chamberlin Budapesten

Budapestről jelentik: Chamberlin ma szerdán reggel félnyolckor indul Aspernből és előreláthatóan kilenc

óra tizenöt perckor érkezik a mátyásföldi repülőtérre.

A repülőtérre csak igen szűk körű hivatalos személyekből álló bizottság, valamint a sajtó képviselői fogadják Chamberlint. A fogadás után az amerikai repülő kísérelével és a bizottság tagjaival autóbá száll és a külső Kerepesi úton, a Stefánia-úton, az Andrássy úton, a Vilmos császár úton, a Károly-köruton, a Múzeum köruton és a Várház-köruton vonul a Gellért szállodába.

Lemondott a Stirbey-kormány

Bukarest, jun. 21 A Stirbey-kormány ma délután 5 órakor a királynak benyújtotta lemondását, mert a nemzeti és liberális-pártoknak a közös választási listáról folytatott tárgyalásoknak eredménytelensége folytán a liberális és az ezekkel tartó miniszterek a kormány megbuktatása céljából délből kiléptek a kabinetből. Bizonyosnak tartják, hogy liberális kormány fog alakulni Bratianu Jonel elnöklété alatt, aki a hadügyi és ideiglenesen a külügyi tárcát is megtarthatja. A kormányválság következtében a választásokat 8 nappal elhalasztják.

Huszár Aladár a felsőházban visszautasította a tisztviselői és bírói kart ért támadásokat

A képviselőház részleteiben is letárgyalta a betegségi biztosítási javaslatot

Budapest, jun. 21. A képviselőház mai ülésén napirend előtt Grieger Miklós az egyik liberális hétfői lapról bejelenti, hogy tőle intervjut kért, amely teljesen elferdítve jelent meg. A cikk öt szocialista papképviselőnek mondja. Nem vágyik Hock Jánosok szerepére s mindig küzdeni fog a forradalom ellen.

Ezután következett a baleset és betegség elleni biztosításról szóló javaslat folytatlagos tárgyalása. Az egyes szakaszokhoz Farkas István, Láng János, Rothstein Mór, Kéthy Anna, Gaál Gaszton, Barla Szabó József, Homonnay Tivadar szóltak hozzá, akiknek Vass miniszter adta meg a választ.

Ezzel a javaslatot részleteiben is letárgyalták. A kormányt támogató pártok hosszantartó tapssal ünnepezték a népjóléti minisztert.

A felsőház ülése

Budapest, jun. 21. A felsőház mai ülésén folytatták a költségvetési javaslat tárgyalását. Teleszky János összehasonlítást tett a napirenden levő költségvetés és az 1913 évi költségvetés között. Kutatta azt, hogy az állam kiadásai arányban állanak-e a magángazdaság teherbírásával. Összehasonlítást tesz Nagymagyarország és Csonkamagyarország állami tisztviselőinek számát illetőleg. A beruházások kedvező hatása érezhető. Elismerését fejezi ki az államvasutak vezetőségének a gyors talpraállítási munkáért.

Huszár Aladár rámutatott arra, hogy a szanálás teljes mértékben sikerült. Elismeréssel szólt Bethlen miniszterelnök és Bud pénzügyminiszter munkájáról. A tisztviselőkarról is elismeréssel emlékezik meg.

Visszautasítja a tisztviselői és bírói kart ért támadásokat.

A közigazgatási reformtörekvés

aggodalommal tölti el. Kéri, hogy a közigazgatási tisztviselőket részesítse támogatásban a kormány. A büntetőnovella javaslatát örömmel üdvözli, mint előhírnökét a további igazságügyi javaslatoknak. A költségvetést elfogadja.

Széchenyi Aladár gróf szólott ezután. Bethlennek olyan kiváló érdemei vannak, hogy a nép hálával tartozik neki. A választásoknál a váci esetet helyteleníti, bár nem hive Andrásynak. mégis sajnálja, hogy egyik házba sem kerülhetett be. Az engedékenység politikáját kéri a kormánytól, amelynek becsületes törekvését, komoly akaratát látja, hogy

az ország szekerét kihuzza abból a sárból, amelybe Trianon lökte.

Ezután a földbirtokreformról beszélt. Választ kér a kormánytól arra, hogy milyen tervei vannak a földbirtokosok kártalanítására s hogy az új birtokosokat olyan helyzetbe hozza, hogy beszerezhessék a szükséges felszereéseket.

Ezután hosszasan beszélt az egykepusztításairól. Behatóan foglalkozott a kérdéssel. A tizenkettedik órán tul vagyunk. Ismert dunántúli községek, amelyekben

egy-két év mulva befogják zárni a templomot és iskolát, mert nem lesz, aki látogassa. Elismeréssel szól a pénzügyminiszterről, aki a többgyermekes családapáknak adókedvezményt adott s kéri, ne álljon meg az első lépésnél. Bethlen miniszter személye iránt rendületlen bizalommal viseltetik, mert azt hiszi, hogy ő az a kiválasztott férfi, aki őseitől örökölt egyéni kvalitásával a gyalázatos trianoni béke firmúvét revízió alá fogja vésztetni s megtalálja az utat, amely visszavezet a régi Nagymagyarországhoz.

Az óceánrepülő Chamberlin ma reggel 9 óra után érkezik a mátyásföldi repülőtérre

Mi volt az oka az amerikai repülő hűvös fogadtatásának Bécsben
A bécsi antiszemita nem akartak tömjénezni a zsidó Lewine zsonglőrösködésének

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az ünnepeltetési köruton szereplő óceánjáró aviatikusok — mint azt a Hajdúföld már jelentette, — vasárnap reggel Bécsbe is elértek, ahol felette hűvös fogadtatásban részesültek. Chamberlin és a zsidó Lewine alig pár száz ember és négy ezer kirendelt rendőr jelenlétében szállottak le a bécsi repülőtérre s ennek a titokzatos negligálásnak igazi okát a „világsajtó” eleinte nem merete kikürtölni s a legelső hiteles jelentések csak kedden délből érkeztek meg Budapestre. Ezek szerint a hűvös fogadtatást az ébredő bécsiek antiszemita magartása okozta, mely

nem akart tömjénezni a zsidó Lewine zsonglőrösködésének.

A bécsi zsidóság tudniillik éppen olyan faji diadalordításban tört ki Lewine „példátlan teljesítménye” miatt, mint a budapesti, melynek hetilapja „Zsidó az Óceán fölött” című cikkben harsogta el a fajdiadalát. Chamberlin szinte hatodrangúvá vált Lewine mögött, akinek különben még ezt az egyszerű nevet is igyekeztek diszesebbé faragni, mert nem tartották elég előkelőnek.

Hihetetlenül izléstelen volt a bécsi zsidóság ünneplése. Napokon át öntelten verték a mellüket, tele torokkal kiabálták, hogy Lewine zsidó, sőt keleti, sőt még ennél is több: vilnai zsidó.

Az asperni repülőtérre tegnapelőtt

alig ezer ember jelent meg, holott hetven-nyolcvanezerre számítottak.

Ez a kudarc egyszerűen a zsidó önteltség kudarca volt. A bécsiek közönyét a zsidóság undorító fellépése idézte fel, az a fellépés, amely Lewinet nemzeti hősként ünnepelte. Bécs jőzan keresztény polgársága nem volt hajlandó segédkezet nyújtani a zsidók diadalünnepéhez s ezért maradt tüntetően távol. A német tornászok szövetsége egyenesen felszólította tagjait, hogy ne vegyenek részt ebben a mesterségesen felfújt ünneplésben.

A körlevél

szövege a következő:

„A szövetség hozzátartozóihoz azt a kérést intézzük, hogy Chamberlin amerikai repülő ünnepélyes fogadtatásában semmiképpen se vegyenek részt. Eltekintve attól a magartástól, melyet az amerikaiak

Kovács Sándor papi jubileuma

Egy fiatal papot ünnepelt tegnap Debrecen római katolikus társadalma. Krisztus szerinti férfit, akinek lelke az Istenimádat, mélyes hit és lángoló hazaszeretet főnséges relevációit tükrözi vissza.

Kovács Sándor — mert így hívják ezt a fiatal lelkészt — egyszerű káplán a debreceni plébánián, de neve már is fogalommal lett abban a keresztény társadalomban, melynek sokezer lelkét biztán a vezetésére. Tíz éve szentelték pappá és két esztendeje működik Debrecenben: picinyke idő a nagy eszmék, erők és lelki érzések krisztusi távlatában, de az az eredmény, melyet Isten dicsőségére s a magyar hazasziglatára felmutatott, mértőletes léptekkel vitte előre azt a szent gondolatot, amellyel szívét, a másoknak élő és másokért küzdő lelképásztori szívet tíz évvel ezelőtt eljegyezte.

Lelket és templomot betöltő, mélyesen vallásos lelkisége, Jézus szeretetével harcoló papi egyéniség, ragyogó szónoki ereje s mindaz a sok-sok lelki motívum, mely világnézetének gondolat s érzelmkörében felolvad, Debrecen egész katolikus magyarságára kivetítette azt az életadó melegséget melyet a teremő eszme elküldötte őt missziós útjára. Szébbet és többet nem mondhatunk róla, mint azt, hogy őt is a Prohászka géniuszt szentelte pappá.

Adja Isten, hogy ezt a szent tüzet, melegítő és világosító fényözönyt tovább is diadalmasan vigye annak a templomnak irányában, melynek harangjai a legigazabb és legméltóságosabb eszmék: az isteni gondolat s a feltámadásra vágyó magyar hazaszeretet igazságait hirdetik nekünk.

Debrecen katolikus hívőkön-ségének hitbuzgalmi egyesületei: az Urak Mária Kongregációja, az Eucharisztikus Férfi Liga s velük együtt a katolikus férfitársadalom kedden este a Kaih Otthonban bensőséges ünnepet rendezett Kovács Sándor

káplának, a fenti egyesületek prezésének s a „Katholikus Figyelő“ szerkesztőjének tiszteletére pappá szentelésének 10 éves jubileuma alkalmából.

A nagy szeretetnek, mely a fiatal lelkész iránt megnyilatkozik, ékes bizonyossága volt az a körülmény, hogy az Otthon dísztermét szorongásig megtöltötte a férfitársadalom.

Az ünnepeltet meghitt ünnepség keretében dr. Zalay János reáliskolai igazgató, az egyházközség és iskolaszékének elnöke és Bruckner József köszöntötték fel, majd Kovács Sándor mondott gyönyörű köszönő beszédet. A jubiláns lelképászornak hivei egy remekbekészült fehér-selyem miseruhát ajándékoztak tiszteletük és hálájuk jeléül.

teri titkár izgatottan sietett végig a folyosón s

nagy gyorsasággal avizálta a rendkívüli tanácsülést,

amelyet a fontos külpolitikai kérdés megvitatására a polgármester sebtiben összehívott.

Fél 12 óra után a polgármester szobájában, zárt ajtó mögött rendkívüli, bizalmas ülésben gyűltek egybe a tanács itthon lévő tagjai. A fáma egyelőre arról nem beszél, — hogy mi történt bent a zárt ajtó mögött, annyi azonban bizonyosnak látszik, hogy a tanács a diplomáciai viszonyt is hajlandó megszakítani az U. S. A.-val, de kulacsot jusz sem vesz. Mint utólag kiderült, a tanács úgy határozott, hogy a kulacs-ügy gondolata nem tőle származik és a városi tanács Debrecen tekintélyével nem tartva összeegyeztethetőnek az ilyen ajándékozást, az ügyet az irattárba helyezi.

Lindberg kapitány tehát nem kap kulacsot Debrecenből, feltéve, ha a hirdető Ingóságközvetítő a külpolitikai konstellációk és saját renoméjének megjavítása érdekében el nem küld egy csikóbőrös kulacsot a repülő ezredesnek. Raktáron van ott elég. Nemesak kulacs, de minden a bőcsőtől a koporsóig.

Dr Csányi Dezső ünneplése

Budapest, június 21. A Magyar Gyűjtemény egyetem tanácsa kedden este a Magyar Tudományos Akadémián ülést tartott. Az ülés tárgya dr. Csányi Dezső államtitkárnak, az országos levéltár főigazgatójának üdvözlése volt abból az alkalomból, hogy a kormány elhatározta, hogy Csányi Dezsőt állásában viszatartja és hogy a Kormányzó a II. osztályu érdemkeresztet a csillaggal adományozta részére. Gróf Klebelsberg miniszter méltatta Csányi Dezső történeti működése munkásságát s azután nagy organizatorikus munkáját, — amelyet az országos levéltárban kifejtett. Azután vázolta a munkát, amelyet Csányi Dezső az országos levéltár számára épült palotának a levéltár céljaira való visszaadása körül kifejtett.

Nagy kavarodás, rendkívüli tanácsülés Lindbergh ezredes, debreceni csikóbőrös kulacs miatt

A debreceni üzleti hirdetéstől az „United Press“ leveléig

(A Hajduföld tudósítójától.) A debreceni öreg városházán nem mindennapi felfordulást okozott — kedden délelőtt egy csikóbőrös kulacs, helyesebben Lindbergh ezredes, aki maga sem hitte volna, hogy az Oceán repülése után rendkívüli ülésen fogja foglalkoztatni Debrecen város tanácsát. A humorral teli vídám eset ott kezdődött, hogy egyik debreceni cég hirdetését tett közzé a liberális sajtóban, amely így hangzott:

Lindberg kapitány, a világhírű pilóta Debrecenben

készített gyönyörű szép csikóbőrös kulacsot fog kapni ajándékba, az ingóságközvetítőnél (ref. egyházi bérpalota) rendeltek meg részére. Ugyanott szereshetők be többi külföldi ajándéktárgyaknak különösen alkalmas valódi debreceni és hortobágyi specialitások: tányéros magyar dohányzacskók, tányéros pipák, tokosok stb.

Erre az egyik fővárosi lap komoly hirt közölt arról, hogy Debrecenben egy csikóbőrös kulacsot ajánlottak fel az Oceán hősének. Ezzel azután kezdetét is vette a tragikomédia.

Kedden reggel Magoss György polgármester postájában egy levelet talált a polgármesteri titkár. A tekintélyes pecsétekkel ellátott levelet az United Press bécsi levelezője küldötte a polgármesternek s ékes, szép stílusban megírta, hogy ő mindig szíven viselte Magyarország érdekeit. A trianoni békét

igazságtalannak tartja s az amerikai sajtóban eddig is lelkes szószólója volt Magyarországnak. Ez a kedves figyelem, hogy most egy nemes magyar város, mint Debrecen, kulacsot, vagyis egy szép nemzeti ajándékkal lepte meg azt a férfit, — aki egész Amerikának dicsőséget szerzett, arra indítja őt, hogy a jövőben kettözött erővel szálljon sikra Magyarország érdekeiért. — Kérte e gyben, hogy a csikóbőrös kulacs, a polgármester és annak a bizottságnak fényképét, amelytől ez az ötlet származott, küldjék meg neki, hogy azt

az amerikai nagy lapokban ő minél előbb közölhesse.

Ami a levél elolvasása után következett, az drámai gyorsasággal játszódott le. Mint mondják, a polgármester enyhén dühös volt, majd nagy gyorsasággal hat hajdu rohant szerte a városban, előkerítendő azt a fővárosi újságot, amely a debreceni csikóbőrös kulacsról szóló hirt közölte, kint a folyosón pedig a sajtó - szindikátus mérlegette csöndes derűtlenség közben, hogy megveszik-e most már a csikóbőrös kulacsot Lindbergh ezredesnek.

Elvégre is a kulacs-ügyből kifolyólag veszélyeztetve látszottak Magyarország külföldi érdekei is. Mert mi lesz, ha kiderül, hogy a kulacs csak az Ingóságközvetítő hirdetéseiben létezik. Az United Press levelezője erre megvonja a támogatást szegény hazánktól.

Tizenegy óra tájban a polgármes-

Képek a vasutak történetéből

Irtá és a Ker Ligában felolvasta Balás Károly kormányfőtanácsos, MÁV üzletigazgató

A korszakalkotó találmányok a közhit és köztudat szerint a véletlenek szüleményei. James Watt állítólag akkor kezdett gondolkodni a gőzgép megszerkesztésén, midőn teaforés közben teaforóójának fedelét a fejlődő gőz feszítő ereje ledobta. Galvani professort az elektromos áramra a csemegekereskedés kirakatában drótra függesztett békacombok rángatózásai vezették rá. Ilyen, a valóságot többé-kevésbé megközelítő legendák, százaai és ezrei váltják ki a köztudatban azt a hitet, hogy az emberiség előhaladását, fejlődését és boldogulását elősegítő nagy találmányok véletlenek épülnek fel, illetve a tudósnak felfedezéseikre az impulst véletlenek adják.

Ha azonban a nagy találmányok keletkezési időit közelebbről szemügyre vesszük s azokat összemérjük az emberiségnek abban az időben fennállott gazdasági helyzetével, úgy — bármit is meséljenek a legendák — lehetetlen fel nem ismernünk, hogy az emberiséget a találmányok tekintetében is nem vé-

letlenek, hanem magasabb erőknek törvényszerű, vagy jobban mondva gondviselészerű beavatkozásai irányítják, mert hiszen minden ilyen találmány akkor születik meg, amikor az emberiségnek arra már feltétlenül szüksége van, akkor jön segítségünkre, amikor a találmány nélkül az emberiség a legsúlyosabb, a létfonteleket veszélyeztető gazdasági válságokba kerülne.

Nem a véletlen játszik itt közbe, hanem magasabb rendű erőknek, az Isteni gondviselésnek kezét kell megismernünk, midőn a korszakalkotó találmányokat — mindegyiket a maga kellő idejében — megszületni látjuk. Lehetetlen, hogy eszünkbe ne jusson az isteni megváltás eszméje, mert hiszen az emberiség létét biztosító találmányok is folytonos és sorozatos megváltások az emberiség létét fenyegető nagy, súlyos gazdasági katasztrófáktól és összeomlásoktól.

Tagadhatatlan, hogy az emberiség egyik legnagyobb, legkorszakalkotóbb találmánya a vasut. Ha abba a súlyos helyzetbe kerülünk, hogy az utolsó száz év összes találmányairól le kellene mondanunk egyetlen egynek kivételével, úgy kétség sem fér hozzá, hogy a vasutat tartanók meg, mert hiszen — anélkül gazdasági életet és megél-

hetést elképzelni nem lehet.

Ha vizsgáljuk azt a kort, amelyben a gőzmozdony és avval kapcsolatban a vasut — Stephenson György zseniális elméjéből megszületett, úgy ismét kibontakozik előttünk a Gondviselés irányító keze a maga teljes nagyszerűségében. A XIX. század első évtizedeiben az emberiség a súlyos gazdasági válságok egész sorozatait éli át. A népesség szaporodásával növekednie kell a termelésnek, a megnövekedő termelés azonban a termelt javak tömegesebb, gyorsabb szétosztását kívánja, különösen a sűrű népességű nyugati államokban. És erre a mult század első két évtizedében nincsen mód, mert nincsen alkalmas szállító eszköz. A szállítás közuti szekereken rendkívül nehézkes, lassu és különösen rendkívül drága, a szállítási költségek a termelt javak árát horribilis magasra emelik, gazdaság után szüntetik be üzemeiket, ujanak keletkezését a nagy szállítási költségek lehetetlenné teszik, a drágaság mindenütt, minden termelési ágban ugrásszerűen növekedik s végre, a második évtized végén egész Nyugat-Európa és nagyrészen Észak-Amerika is egy legyőzhetetlennek látszó, mindent elpusztító gazdasági válság küszöbén áll.

— És ime akkor, az 1829. évben születik meg Angliában hosszas küzdelem és vajadás után az első használható gőzmozdony, a Rocket s vele együtt a vasut, hogy aztán behálózva az egész világot, megváltsa az emberiséget a legrettegetesebb katasztrófától s a pusztulás, éhínség helyett az emberiséget a gazdasági fellendülés és jólét isteni birodalmába vezesse el.

Lehetetlen, hogy reá ne gondoljunk Max Mária Webernek, a nagy német szociológusnak mélyértelmű szavaira:

„Minden nagy találmány Messiás és a legtöbb jászolban született, — mindegyiknek meg van a maga Bethlehemje, csak itt születethet meg és sehol másutt.”

De bármily nagy megváltást hozott az emberiségre a gőzmozdony feltalálása, ne higyjük azt, hogy az első vasutak megépítésén valami nagyon kaptak volna a mult század első évtizedeiben élt embertársaink. Sőt bámulatos, hogy kevés találmány talált oly nagy ellenzésre, mint éppen az emberiség sorsára oly döntő jelentőségű gőzmozdony. De hát ez, ösmerve az akkori közállapotokat és közművelődési viszonyokat — nem is nagyon csodálható. Az akkori nép telítve volt még ba-

Vizierőgépet és újfajta ekét talált fel egy komádi-i földmives

(A Hajdúföld tudósítójától.) Érdekes jelenség, hogy az utóbbi időben ország-szerte szinte gombamódra elszaporodtak a feltalálók. A nehéz sors és az élet rákényszeríti az embereket, hogy olyan dolgokkal is foglalkozzanak, melyek talán más körülmények között eszükbe sem jutnának.

Az elmúlt napon bentjárt a szerkesztőségünkben Tóth Gergely komádi-i földmives, aki elmondotta, hogy két érdekes találmánya van. Az egyik egy vizierő gép, mely a statikai erőt, vagyis

magának a víznek a súlyát alakítja át energiává

és ezzel üzemeltet, turbinát egyaránt hajt. Alkalmas a találmány ösze-rinte a földek locsolására és sze-rinte olcsón és könnyen lehetne fel-

használni az újrendszerű vizierő-gépet a vasutak villamosításánál is. A másik találmánya egy

újfajta eke,

amely után boronálni nem kell, hanem azonnal vethető a föld. Előadása szerint ennek előnye abban rejlik, hogy az új eke jóval kevesebb vontató erőt igényel, mint azok, melyek most használatban vannak.

Tóth Gergely arra kéri a Hajdúföld olvasóit, hogy akik találmányai iránt érdeklődnek, segítsék hozzá, hogy azok modelljét elkészítse. — Erre a célra adományokat elfogad és hírlapilag nyugtáz a Hajdúföld kiadóhivatala. Közlebbi felvilágosításokat Tóth Gergely szívesen ad bárkinek a Méliusz-tér 13. szám alatt.

Embervő erdőör Kisenevben

Borzalmas hármasság egy és ugyanazon a helyen a kisenevi erdőszélen

Bukarest, jun. 21. Kisenevből jelentik, hogy Budeni község közelében az erdőszélen nemrégiben egy férfi feldarabolt holttestét találták. A halott személyazonosságát megállapítani a legszorgosab nyomozás ellenére sem sikerült. Pár nappal később, pontosan ugyanazon a helyen

egy női holttestet találtak, amely két darabra volt vágva, azonkívül pedig a holttest csontozatáról a husos részek le voltak faragva.

Ennek a halottnak személyazonosságát sem tudták megállapítani, csupán annyit sikerült kideríteni, hogy a gyilkosságokat nem rablási szándékkal követték el, mert az áldozatok félredobott ruháinak zsebében pénz és értéktárgyakat találtak, amelyekhez a tettes nem nyúlt hozzá.

Tegnapelőtt a hatóságokhoz újabb jelentés érkezett, hogy annak a helynek a közelében, ahol korábban két holttestet találtak, egy

30-40 év körüli férfi holtteste

felelt.

A halott személyazonosságát ez-uttal sem sikerült megállapítani, a nadrágja zsebében azonban 800 leut találtak. A holttestről ez alkalommal is le voltak vágva a husos részek.

A lányomok az egyik erdőör háza felé vezettek. Az erdőört le-tartóztatták. Eleinte tagadott, később azonban a keresztkérdések alatt megzavarodott és beismer-te, hogy mindhárom áldozatot ő tette el láb alól. Kijelentette, hogy a meg-ölt emberek közül csak az utolsó nevé-t tudja, aki Ebin Zara budeni lakossal azonos. A gyilkosság oká-ról az erdőör nem akart vallomást tenni s a kérdésekre csak annyit válaszolt:

„Gyilkoltam, nekem úgy tet-szett!”

A hatóság vizsgálata olyan mo-mentumokra bukkant, — amelyek arra mutatnak, hogy az erdőör az áldozatok husát megette.

bonás előítéletekkel s a tüzet és füstöt okádó, addig még nem is sejtett sebességgel rohanó, dübörgő gőz-mozdony a babonás emberek szemé-ben valami ördögies, pokolias erőt képviselt s a legtöbben benne nem az isteni gondviselés adományát, hanem Belzebub rémes s az ember megrontására teremtett szülemé-nyét látták. Azonkívül a kedélyes postakocsizáshoz szokott emberek féltek és remegtek a rohanástól, az abból származható balesetektől és az egész emberiség nyugalmát, éle-tük Biedermayerszerű kedélyességét veszélyeztetve látták. Nagy tudósok, államférfiak kárhoztatták a vasutat és a vasut terjesztőinek kemény har-cot kellett vívniuk egy-egy vasutvon-al engedélyezésének kieszközölésé-ért. Majdnem olyan küzdelem volt ez, mint a hittérítőké a konokságuk-ban megátalkodott pogányokkal szemben s ha nem is végződött ke-resztfeszítéssel vagy megköve-zéssel, de a vasut apostolai közül nem egy vált erkölcsi halottá, meg-vetett, kigunyolt, szálnalmas alakká.

Az északamerikai Unioban, Lan-caster városban a vasutépítés egy névtelen apostola a vasut kiépítése érdekében gyűlést akart összehívni s erre a célra az iskola egyik tan-termének átengedését kéri. Erre az iskolaszék a következő választ adja:

„Szívesen engedjük át Önnek tan-termetet tisztességes kérdések megvitatására, olyan dolgok azon-ban, mint vasut vagy táviró lehetet-lenségek és szertelen hiteltelenségek.

Nem tartalmazzák Isten igéjét. Ha Isten akarta volna, hogy értelmes te-remtései gőz segítségével óránként 15 m. f. (24 km.) ijesztő sebességgel utazzanak, akaratát szent próféta-i utján kinyilatkoztatta volna. A sátán ravaszsága ez, hogy halhatatlan lelkünket pokolra kárhoztassa.”

Midőn Stephenson György az an-gol parlamenti bizottság előtt kijel-enti, hogy a vasut kétszer oly gyorsan fog közlekedni, mint a gyors postakocsi, barátai is félre huzódnak tőle s többen indítványozzák, hogy Stephensont a bolondok házába zár-ják.

Midőn végre megindul az első vasut s a balesetek elhárítása érde-kében először alkalmazzák a gőz-sip jelzést, egyik legelőkelőbb angol új-ság, a Globe a következőképp panasz-kodik:

„A civilizáció visszafejlődését jel-enti, ha megengedik, hogy ez a bor-zalmas hang, amelyhez viszonyítva a vörösbőrű indiánok csatakiáltása gyönyörű zene, nagy városok mel-lett, a csendes tevékenység helye-in és a nemesség kastélyaiban hall-ható legyen.”

Felemelik az augusztusi lakáspénzeket

Budapest, június 21. Tekintettel arra, hogy a lakásbérek az aug. 1 től okt. 21-ig terjedő lakbérne-gyedek emelkedni fognak, a kormány-rendeletet adott ki, amely részlete-sen intézkedik az állami és állami-

gépgyári alkalmazottaknak, továbbá a honvédség, csendőrség, rendőr-ség, vámőrség és folyamőrség tag-jainak járó lapáspénz arányos fel-emeléséről.

Az ujjáépült Vésztőt Horthy Miklós-falvának nevezték el

A Kormányzó látogatása Vésztő községben

(A Hajdúföld tudósítójától.) Meg-irta annak idején a Hajdúföld, hogy Vésztő község, melyet az árvíz csaknem teljesen elpusztított, a ma-gyar társadalom áldozatkészségéből ujjáépült. Ebből az alkalomból

Magyarország Kormányzója

kedden délelőtt felesége, továbbá gróf Hadik János, Beliczay Géza felsőházi tagok és Temesváry Imre országgyűlési képviselő kíséretében meglátogatta a községet. Az állam-főt megelőzőleg gróf Csáky Károly honvédelmi miniszter is Vésztőre érkezett.

Az államástól a községbe vezető uton a falu lakossága sorfalat állott s óriási lelkesedéssel köszöntötte a Kormányzót s feleségét.

A község háza előtt Tardy Lajos Vésztő főjegyzője a magas látoga-tást megköszönve engedélyt kért arra, hogy az árvíz által lerombolt és most ujjáépített községet

Horthy Miklós-falvának nevez-zék el.

— Ha ez általános óhaja a község lakosságának — mondotta a Kor-mányzó — szívesen hozzájárulok.

Ezután Gönczi Károly lelkész mondott imát, majd Temesváry Imre a kerület képviselője tolmácsolta a lakosság köszönetét.

Az üdvözlő beszédre válaszulva a Kormányzó a következőket mondotta:

— Örömmel tekintek az új, barát-ságos falusi házakra, amelyeket az ujjáépítő munka állított a romokból helyre, hogy otthonhoz juttasson mindenkit. Meleg elismeréssel gon-dolok azokra, akik önzetlen fárado-zásukkal, akár dolgos kezekkel részt

vettek ebben az ujjáépítő tevékeny-ségben. Biztosan hiszem, hogy ez a község most már nyugodtan foly-tathatja a békés és szorgalmas éle-tét.

— A pusztulás nyomainak eltün-tetése ezek az új hajlékok. Vésztő pusztulása hasonlít a haza pusztu-lásához. Csakhogy

a nemzetromboló erők nemcsak anyagpusztítást tettek, hanem a lelkek egyensúlyát is megbontották.

— Most már újból megvannak a nemzet életének egészséges feltételei és adja Isten, hogy az egész magyar haza visszanyerhesse a régi életerejét, mint ez a derék község, amelynek szívből kívánok boldog jövőt.

A Kormányzó beszédét a közön-ség lelkes éljenzéssel fogadta. Ez-után a vendégek, élükön a Kor-mányzó párral hosszú kocsisorban az ujonnan felépített község rész-hez vonultak. A Kormányzó látható örömmel szemlélte meg a kőből épült házakat és barátságosan elbe-szélgetett az új házak tulajdonosai-val.

A falu megtekintése után a köz-ség képviselőtestülete diszgyűlést tartott, amelyen Kincse István bíró és Damiel József alispán mondtak nagyhatású beszédeket.

Vitéz nagybányai Horthy Miklós Kormányzó és felesége ezt megelő-zőleg a község lakosságának éljen-zésétől kísérve autón visszautazott a fővárosba.

„Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában, Hiszek egy isteni örök igazságban, Hiszek Magyarország feltámadásában”
Amen.

Poroszországban 1838-ban nyílik meg az első vasut. Az öreg III. Fri-gyes Vilmos felhívja Nagel főposta-mestert véleményadásra, aki így nyilatkozik:

„En a vasutat a posta mellett a legnagyobb mértékben korlátozt és alárendelt közlekedő eszköznek tar-tom.”

A király pedig a vasut létesítése érdekében beadott kérvényre a kö-vetkezőket írja:

„En ugyan semmi előnyt sem lát-ok abban, ha valaki egy órával ko-rábban ér Potsdamba.”

Végül ide igtatom még egyik ab-ban az időben igen híres angol tu-dományos folyóiratnak, a „Quarterly Review”-nek következő meg-jegyzését:

„Lehet-e nevésegebb és boto-rabb, mint oly lokomotivról beszél-ni, amelynek gyorsasága kétszer nagyobb lenne a postakocsinál? Még ha ilyen gyors haladás ve-szélytelenségének biztosítását kész-pénznek is venné az ember, inkább elhisszük, hogy olvasóink magukat Congrere rakétákon lövetnék ki, — mintsem hogy ilyen gyorsan szá-guldó gépre bíznák magukat.”

(Folytatjuk.)



Byrd őrnagy Newyorkból elindult Páris felé

Budapest, június 21, Newyorki jelentés szerint Byrd őrnagy kedvező időjárás esetén ma reggel 6 órakor középeurópai számítás szerint déli 12 órakor indul el Newyorkból az Atlanti Óceán átreptelése.

Csütörtökön reggel már Párisba érkezik, gépén rajta kívül három utast visz magával.

Pompásan sikerült a Ker. Nemzeti Liga szezonzáró hölgyösszejevetele

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Ker. Nemzeti Liga debreceni osztálya, mely az utóbbi évek folyamán különösen nagy fejlődésnek indult, kedden délután 6 órakor tartotta a József királyi herceg-utcai székházban szezonzáró hölgyösszejevetelét.

A diszes és előkelő hölgyközönség soraiban megjelentek: dr. Haendel Vilmosné, dr. Balás Károlyné, Bartha Jánosné, dr. Galánffy Jánosné, Erdélyi Péterné, O. Haendel Mária, Kaszonyi Józsefné, vitéz Kolosváry-Borcsa Mihályné, Lipták Dánielné, Mohácsy Imréné, Martinek Ferencné, dr. Reittmayer Rudolfné, dr. Ruzitska Istvánné, M. Szabó Ferencné, Somogyi Lászlóné, dr. tynyogi Szűcs Gézané, Ungváry Györgyné, Várady-Móritz Bertalanné, özv. Zoltán Ödönné, Kaszonyi Erzsébet, Lakatos Gizella, Lakatos Irénke, Lipták Blanka, Szőke Erzsébet és Vargha Ilonka.

A férfi társadalom részéről ott láttuk dr. Haendel Vilmos egyetemi tanár-elnököt, dr. Dávid István kir. ítéldőbírókat, dr. Balás Károly kormányfőtanácsost, MÁV. üzletigazgatót, Béky Albert miniszteri tanácsost, dr. Ruzitska István pénzügyi főtanácsost, dr. Wattay József kir. főügyész helyettesét, Bartha János MÁV. főfelügyelőt, dr. tynyogi Szűcs Géza, dr. Nagy János ügyvédek,

Várady Móritz Bertalan földbirtokost, Piribauer Ferenc róm. kath. polgári iskolai igazgatót és Debrecen közéletének sok más előkelőségét.

Az összejevetelt

dr. Haendel Vilmos

a Liga elnöke nyitotta meg szép szavak kíséretében, majd felkérte

dr. Balás Károly

kormányfőtanácsost, a MÁV. debreceni üzletigazgatóját előadásának megtartására. A rendkívül érdekes és kulturtörténelmi szempontból nagyértékű felolvasást, mely a hölgyösszejevetelt kiemelte a sablonos társadalmi keretekből és az előadó délután tudományos jelentőségét adott, a Hajdúföld tárcarovatában egész terjedelmében közli. A nagy tetszéssel fogadott felolvasás után dr. Haendel Vilmos elnök mondott az illusztris előadónak hálás köszönetet, majd

Bernáth István

m. kir. postatiszt énekelt több szép magyar dalt hegedű kísérettel. Végül szájharmonikán és hegedűn játszott el néhány keringőt a közönség nagy tetszésétől kísérve.

A sikerült előadás után a megjelent publikum a legkitünőbb hangulatban a késő délutáni órákig maradt együtt.

Másodfokon is a Bádogos-utcat jelölték meg a bérkocsiállomás helyéül

A kerületi rendőrkapitányság határozata

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Bádogos-utcai bérkocsiállomás ügye tudvalevőleg valósággal tengeri kigyóvá dagadt, amennyiben a városi tanács ragaszkodik ahhoz, hogy a bérkocsistand a Bádogos-utcában legyen. Ez ellen viszont minden erejükkel tiltakoznak a Bádogos-utcai kereskedők és bérkocsisok. A rendőrhatóság elsőfokon úgy döntött, hogy

a bérkocsik csak a Bádogos-utcában állomásozhatnak

s mindössze három kocsinak van megengedve a Ferenc József-ut és Csapó-utca sarkán kezdődő fasor északi oldala mentén felsorakozni. Az elsőfoku véghatározat ellen, hogy a Bádogos-utcán lett 10 kocsi részére hely adva, úgy a Bádogos-utcai kereskedők, mint a Debreceni Bérkocsi Ipartársulat felebbezéssel éltek. Ugyancsak felebbezéssel él az elsőfoku véghatározat azon pontja ellen, hogy három kocsi a Ferenc József-uton állhat, Debrecen sz. kir. város tanácsa is. Legutóbb az egyik városi tanácsülésen kifogást emeltek az ellen, hogy miért húzódik az ügy elintézése a rendőrhatóság részéről olyan sokáig. Holott tudatában kellett lenni afelől, hogy nemcsak az érdekeltek, de a városi tanács is felebbezéssel él az elsőfoku ítélet ellen s ezeket a felebbezéseket fel kellett terjeszteni a kerületi főkapitánysághoz, ahol meg is hozott a másodfoku véghatározat. A rendőr-

ség egyébként csak közrendészeti és közbiztonsági szempontból hoz határozatot, míg közegészségügyi szempontból a városi tanácsé a döntő szó.

Ebből a szempontból meg is hozta a kerületi főkapitány a másodfoku véghatározatot, amely az elsőfoku véghatározatot helyben hagyja azzal a változással, hogy a

városi tanács felebbezésének helyt adva,

az elsőfoku véghatározat azon rendelkezését, hogy a Bádogos-utcán kijelölt bérkocsik közül háromnak megengedi a Ferenc József-uti elhelyezését, megsemmisíti s azt a hármat a Bádogos-utcan való helyszűke miatt más állomás helyen ossza be.

A Bádogos-utcai érdekeltek felebbezésében előadott azon indoklása, hogy a Bádogos-utcai kijelölt állomáshely sem a közegészségügyi szempontoknak, sem az adófizető polgárok méltányos érdekeinek meg nem felel, a fentebbi előadottak értelmében mérlegelés tárgyává nem tehető, mert hiszen mindkét szempont képviseletére kifejezetten a városi hatóság hivatott.

Az az álláspont, hogy a közegészségügyi szempontoknak és az adófizető polgárok méltányos érdekeinek a Bádogos-utcai megoldás minden tekintetben megfelelő, helytálló.

Június 24-én kezdődik a debreceni országos református konferencia

(A Hajdúföld tudósítójától.) Már több ízben hírt adtunk arról, hogy e hét végén, június 24-én kezdődik Debrecenben a Ker. Leányegyesületek magyar nemzeti szövetségének országos konferenciája, melyre közel

500 vendéget vár Debrecenben a rendezőség.

Az előkészítés munkálatai nagyban folynak. Azok, akik szállásra vendéget vállaltak, a mai nap folyamán meg fogják kapni a vendégek nevét

és érkezési idejét. A vendégek ebédjéről és vacsorájáról a kollégiumi konviktus és a Dóczy-intézet internátusa gondoskodik.

A gyűlések pénteken d. u. fél 6 órakor kezdődnek a Kollégium Oratoriumában. A rendezőség a központi lelkesi hivatalban (Kálvin tér 17) állandó irodát tart fenn és mindenem felvilágosítással készséggel szolgál a közönség részére. Ugyanott program és konferencia jelvények is kaphatók.

Tizenegy lelkész pályázik a hajdunánási lelkészállásra

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Benkő Lajos h. nánási református lelkész halála óta egész hajdunánási nagy izgalomba tartja a lelkészválasztás. Az egyháztanács előbb meghívás útján akarta az állást betölteni, hogy a választás romboló hatásától megóvja az egyház belső életét. Ehhez azonban nem sikerült a törvény által megkívánt többséget összehozni s így meghirdették a pályázatot.

Tizenegy lelkész adta be pályázatát,

u. m. Molnár Béla (Polgár), Pálur István (Lipova), Somogyi Pál (Ziliz), Kovács László (Báránd), Soós Béla

(Hajdunánás), Radó József (Nagy-léta), Nagy László (Kisujszállás), Zámory Sándor (Hajdunánás), Nagy Imre (Olcsva), Kósa Zsigmond (Kömledtőfalva), Bartha László (Tiszalök).

A jelölő bizottság Veress Géza helyettes esperes elnöklése alatt gyűlést tartott a múlt hét végén Hajdúszoboszlón s

az összes pályázókat választóhatóknak jelölte ki.

A választásban így minden pályázó részt vehet.

A választás idejéről július 3 napja állapított meg.

Heltmann Lajos hajdumegyei számvevőségi főtanácsos harmincéves jubileuma

(A Hajdúföld tudósítójától.) Heltmann Lajos számvevőségi főtanácsos, Hajdu vármegyei számvevőségi hivatalának főnöke, aki Debrecenben mindenütt meleg szeretetnek és osztatlan közbecsülésnek örvend, a napokban töltötte be szolgálati működésének

harmincadik évét.

Ebből az alkalomból meleg ünnepségekben részesítették a kiváló képességű főtitkárát Hajdu vármegyei tisztviselői, akik tiszteletére a Gambinusban rendeztek kiválóan sikerült társasvacsorát, melyen nagy számban gyűltek össze a vármegyei tisztviselői. A vármegyei alispánjának képviseletében ott volt Nábráczky Béla főjegyző, Cseke Sándor árvaszéki elnök, Vámos Gábor ezredes, Hajdu vármegyei testnevelési felügyelője, Görgey Márton vármegyei tisztifőorvos, Herpay Gábor főlevéltárnok, Harsányi Béla főjegyző Balmazújvárosból, Antal Antal főszolgabíró, Uzonyi Barna tb. főjegyző, Kovács József hajduböszörményi polgármesterhelyettes, Torma Kálmán tb. árvaszéki elnök és számosan a hajdumegyei városok és községek képviseletében, továbbá a jubiléum barátai és tisztelői.

A lelkes ünnepelő hangulatban lefolyt banketten az első felköszöntőt Király Zoltán számtanácsos mondotta, nagyhatású beszédében rámutatott arra, hogy a jubiléum közéleti működését mindenkor példaképpen tartják szem előtt. Lelkes szavakkal méltatta ezután az ünneplést érdemeit, majd pedig meleg hangon tolmácsolta a számvevőségi tisztikar jókívánságait.

Nábráczky Béla, a vármegyei főjegyzője mondott ezután beszédet, amelyben ékes, szép szavakkal emelte ki, hogy a jubiléum, aki rideg

számok és paragrafusok között végezi példátlan lelkiismeretességgel az ellenőrzés nehéz munkáját, mindenkor módot talál rá, hogy a szigorú hivatali főnökekben munkatársai megismerjék az igaz, melegsívű embert.

A nagy tetszéssel fogadott felköszöntő után Cseke Lajos árvaszéki elnök és Farkas Győző ev. lelkész mondottak még beszédet, majd a jubiléum

Heltmann Lajos

keresetlen, őszinte szavakkal köszönte meg az ünneplést.

A résztvevők kitünő hangulatban maradtak ezután együtt a késő éjszakai órákig a kitünően sikerült társasvacsorán, melynek körültekintő és figyelmes megrendezéséért Vörös Ferenc vm. számtisztet illeti az elismerés.

A wimbledoni nemzetközi teniszverseny

Wimbledon, június 21. Gyönyörű időben kezdtek meg Wimbledonban a nemzetközi teniszversenyeket. A programon 64 férfi egyes mérkőzés szerepel. Egyedüli meglepetés Harada japán játékos veresége volt, akit Landry, a franciák egyik ifjú képviselője vert meg. Tilden, Lacoste, Brugnon, Cochet, Kleinschrott, Froitzheim, továbbá a svéd Müller sorra megnyerték mérkőzéseiket. — Kehrting 6:1, 6:3, 3:6, 7:5 arányban győzött Pennycruik ellen. Higgs 2:6, 3:6, 6:2, 7:5, 8:6 arányban megverte Artant.

— Az Uj Nemzedék este 6 órakor kapható Debrecenben minden újságarusnál.

A KAOSz követeli a vasárnapi munkaszünet betartását

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Szövetségének debreceni csoportja vasárnap délelőtt a Fűvészkert utcai egyesületi helyiségben népes gyűlést tartott, melyen heves tiltakozások hangzottak el a vasárnapi munkaszünet megsértése ellen.

A közgyűlés elhatározta, hogy tiltakozó felirattal fordul a kereskedelemügyi miniszterhez, városi tanácshoz és rendőrfőkapitánysághoz s ezekben erélyes intézkedést kér a kereskedők ellen, akik alkalmazottaikat túlóráztatják, sőt vasárnap is dolgoztatják. A gyűlés végül kimondotta, hogy a legközelebbi értekezletre az egyházak képviselőit is meghívják.

Otvenéves érettségi találkozó Debrecenben

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni református Kollegium oratóriuma hétfőn délelőtt lélekemelő esemény színhelye volt. Ekkor gyűltek össze találkozóra azok a volt osztálytársak, akik félszáz év előtt, az 1876/77. iskolai év végén tettek érettségi. A találkozó kiderült, hogy kilencvenhét osztálytárs közül ma már csak huszonketten élnek,

ezen azonban 70%-ban — méltóságos urak. Az érdekes találkozóon megjelentek: Bíró János ref. lelkész, Miskolczy László, Bakonyi Kálmán, ny. kir. táblai tanácselnök Budapest, Kulin Imre kir. táblai tanácselnök, Szabó József kir. táblai tanácselnök, dr. Nagy József min. tanácsos, Jobbágy István ny. adótanácsnok Kecskemét, dr. Czeglédy Mihály ny. várm. tisztifőügyész, Pénzes László ny. árvászéki ülnök Hajdunánás, Szabó Lajos ny. községi jegyző Onod, Takács Bálint ny. városi tisztviselő, Till Gusztáv ny. főszolgabíró Csánádpalota, Jakab Rezső ny. közs. főjegyző Érmihályfalva, Halra Mihály tanító, dr. Szabó Móric ny. orvostábornok Kisujszállás, Makay Béla ny. hadbíró ezredes Budapest, Tömösváry József árv. ülnök Eger, Kovács György birtokos Tiszafüred, Kallós István ref. lelkész Albis.

Negyedszázados jubileum

A becsületes munka elismerése

A mai közgazdasági élet nehézséget, a mai tudósítás korszakában, a kenyérért folyó éles verseny közepette huszonöt és ennél több évet ipari pályán szelődtenél eltölteni, kétségtelenül nem csekély teljesítmény. Különösen nehéz mostanában az idők járása a vidéki magyar husipar felett. Ezeket a körülményeket méltatta a Tiszántúli Husiparosok Szövetsége akkor, amikor a Nyiregyházián megtartott közgyűlése alkalmából dr. Harsányi Imre kamari titkár és Huray János szövetségi társelnök az öreg mestereket a szövetség nevében üdvözölte, majd kiosztotta közöttük a szép és diszes jubileumi okleveleket. Debrecenből a következő mesterek kaptak oklevelet: Takács József, Imre János, Medgyaszay József, Jándi Bálint, Gombos Ferenc, Tokay János, Papp Mihály, Kozma Gábor, ezeken kívül számos vidéki tagja a szövetségnek.

Itt említjük meg, hogy a nyiregyházi közgyűlésen a hölgyek is szép számmal vettek részt. A következők neveit sikerült feljegyezni: dr. Szabó Mihályné, Vidoni Jánosné, Gábor Lászlóné, Bartha Antalné és Nagy Istvánné Nyiregyháza, Bordás Péterné és Bordás Irénke Sarkad, Fehér Józsefné, Bóde Gyuláné, Kőrösi Mihályné, Szabó Károlyné, Teremi Józsefné, Balázs Gáborné, Márton Katica és Jándy nővérek Debrecenből. A debreceni husiparosok közül az eddig említettek kivül résztvettek még a közgyűlésen Vidoni János szövetségi társelnök, Takács József és Medgyaszay József alelnökök, Gábor László, P. Szabó Mihály és még igen sokan mások.

A sóstói kirándulás után este vacsora volt, amelyen felköszöntöket mondottak: dr. Csáthy Dezső szövetségi ügyész, dr. Szabó Mihály, a szövetség elnöke, Bartha Antal, Huray János és még igen sokan mások.

A sóstói kirándulás után este vacsora volt, amelyen felköszöntöket mondottak: dr. Csáthy Dezső szövetségi ügyész, dr. Szabó Mihály, a szövetség elnöke, Bartha Antal, Huray János és még igen sokan mások.

Levél külső országból

II.

Frankfurt, 1927. június 7.

Előző levelemet Münchenből írtam. További utitervem: Frankfurt, Bonn.

Magamfajta lateiner ember mikor külföldre utazik, a határon elbucszik a II. osztálytól. Már Ausztriában is a harmadikon járunk, Németországban még inkább. A személyvonatokon itt IV. osztály is van, ellenben I. csak a gyorsvonaton.

Valamikor diákember koromban Berlinbe indultam. Mint magasrangú vasuti tisztviselő „önálló keresettel nem bíró kiskorú” fiának a magyar vasutakon I. osztályu szabadjegyet dukált. Jó édesapám ugyanezt megszerezte az e néven Trianonban boldogult Kassa—oderbergi vasutakon is. Büszkén telepedtem be a keleti pályaudvaron a tátrai gyorsvonat Budapest—berlini közvetlen kocsijába, az I. osztályu „félfülkébe”. Akkoriban úgy mondták: tehetyi, mer' vasutyi!

Még haragudtam is, mikor indulás előtt a kalauz egy idős hölgyet telepített be a fülkébe. Nem azért haragudtam, hogy idős volt, hanem hogy egyáltalán be mert szállni az én fülkémbe! Most már nem tudok kényelmesen végig nyújtózni. Kicsit aztán elszégyeltem magam, mikor nemsokára becsületesen megváltott egész jegyet adott át a kalauznak. Még csak féljegye sem volt.

Az idős hölgy Kassán kiszállt, kényelmesen aludtam Oderbergig. Itt következett a leszállás a nyeregből. Szépen átcipeltem sajátkezüleg az utitáskát a német vonat III. osztályu kocsijába. Berlinig csendesen ültem a fapadon.

No, de térjünk vissza Münchenbe. Frankfurtig az út 8 óra. Estétől reggelig. Siettem a menetjegyirodába, ahol pótdíjért számozott ülőhelyet lehet váltani. Már nem volt egység. Tehát holtfáradtan fogok reggel kiszállni Frankfurtban. Gondoltam váltok III. osztályu hálólélyet. Szomorúan hallom a Mitropa irodában, hogy csak a berlini vonalakon jár III. osztályu hálókocsi. Mit volt mit tenni? Állni nem akarok egész éjjel. 30% különbözetért elveim fenntartásával II. osztályban aludtam reggelig.

Frankfurtban az idegenforgalmi vállalat 30 személyes hatalmas Rundfahrauto-ja 4.50 márkáért másfél óra alatt körülhordott a városban. Egy japán házaspár ült az auton, vagy tizen németül beszéltek, a többi angolul. Érdekes, hogy angol beszédet mindenütt hallani Németországban. A baldekeres, plédes angolok már keresztül-kasul utazzák Németországot, francia szót meg nem mer hangosan kiejteni senki.

A vezető németül és angolul magyarul. A Hauptbahnhof legnagyobb pályaudvara volt Európának, amíg a leipzig-i le nem főzte.

A háromemeletes Goethe-ház előtt megáll az autó. Bejárjuk a császári tanácsos öreg Goethe lakosztályát, a szobát, amelyikben a nagy költő

született. Külön megmutatják azt a sarokablakot, ahonnan az öreg Goethe ellenőrizte, mikor jön haza a fia. A fiatal ur szeretett kimaradozni.

A harmadik emeleti szobákban írta fiatalkori műveit.

Kiszálunk még a városháza előtt. A „Römez” Kaisersaal-jába, meg a hozzáépített új városháza „Bürgersaal”-jába csak úgy szabad belépni, hogy minden látogató a folyosón nemez-papucsba lép, ezekben csoszognak a ragyogó parketten.

A régi városrészt középkori épületeit korhű állapotban tartja a város. Szabályrendelet tilt minden átalakítást vagy új építkezést. Kitérő terep a középkori filmek felvételéhez.

A Ghettoiban áll a Rotschild vagyon megeremelőjének a szülőháza. Ma zsidó muzeum.

Az idegenforgalmi vállalat a másfélórás körutazáson egyetlen autót keresett 100 magyar pengőket.

Még fel kell keresnem az egyetemes Esperanto Szövetség frankfurti megbízottját.

Pár év előtt egy franciskánus páterrel ismerkedtem meg. Beszélgetés során kiderült, hogy testületilekessül híve az esperantonak, folyékonyan beszéli a nyelvet. Emellett hűséges magyar ember és — katolikus pap. Szeget ütött a fejembe. Talán még nem olyan kozmopolita-atheista valami ez a világnyelv?

Megtanultam. Sok gyönyörűséget szerzett már. Azóta volt alkalmam a világirodalom olyan remekeit olvasni esperanto fordításban, amelyek magyarul talán sohasem fognak megjelenni. Megörülök annak is, hogy Madách Ember tragédiáját, Jókai vagy Mikszáth néhány regényét, Petőfi verseit olvassák nemcsak a japán, német vagy angol esperantisták, de azok a kis nemzetbeliek is, akiknél sohasem akadt volna pénz arra, hogy magyar irodalmi művet nemzeti nyelvükre fordítva kiadjanak.

Találkoztam azóta japán, orosz, délamerikai esperantistákkal. Kitérően megértettük egymást. Meséltem nekik szegény Csonkamagyarországról szomorú valóságokat.

Mostani utamon gyakorlati hasznát akartam venni az esperantonak. Egy-egy nagyobb városban csak 1—2 napot töltök. Induláskor nem tudtam megmondani, hol hova szálljak. A poste restante levelekkel már sok bosszuságom volt. Vasárnap nem adják ki, délben nincs hivatalos óra.

Kijegyeztem a genfi szövetség évkönyvéből a megbízottak címét, ezekhez irányítottam leveleimet. Delegátója a világ minden számottevő városában van a szövetségnek.

A frankfurti megbízott, Herr Oberlehrer Schuttkovszki szolgálatkész szíveséggel, igen kedvesen fogadott, éppen úgy, mint a többi megbízott is eddig bárhol. Amint bemutakoztam, átment a szomszéd szobába és lobogtatva hozott egy leve-

let. Hazulról írták, aznap reggel érkezett.

Sokáig beszélgettünk hol németül, hol esperanto nyelven.

Gis la revido, Kara Samideano! Vizontlátásra, kedves eszmetárs!

Igy bucsuzott. Készül Magyarországra, a magyar esperantistákat meglátogatni. Szívesen látjuk.

Dr. Zempléni Vilmos Gyula.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara ülései

(A Hajdúföld tudósítójától.) Ma délelőtt tartja a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara igazgató választmányi ülést, délután pedig közgyűlést.

A Kamara üléseinek tárgysorozatában több igen nagyfontosságú ügy szerepel, így többek között a Kamara debreceni agrobiológiai kísérleti állomásának és meteorológiai megfigyelő állomásának ügye: a Püspökkladányban létesítendő magtiszító teleppel kapcsolatos kérdések, továbbá a nemrég megszervezett orosházi tejellenőrző körzet működése megkezdésének bejelentése.

Az ülések napirendjén szerepel a növénytermelési kísérleti körzetek és a vidéki növényvédelmi egyesületeknek megszervezése s a mezőgazdasági szakoktatás és szakismeretterjesztés feladatai.

Ezen üléseken terjeszti elő

dr. Rácz Lajos

m. kir. gazdasági főtanácsos, a Kamara igazgatója, a Kamara öt éves működéséről szóló jelentését is, mely hű tükre azon páratlanul széleskörű és eredményekben gazdag tevékenységnek, melyet a Kamara a Tiszántúli mezőgazdasága érdekében 1922 június 22 ike óta kifejtett.

Bihari emlékünnepegy a Városi Zeneiskolában

(A Hajdúföld tudósítójától.) Városzerte óriási érdeklődés mutatkozik aziránt a nagyszabású hangverseny iránt, melyet a Városi Zeneiskola kiváló tanára,

Szűcs Gergely

rendez június 26 án, vasárnap délelőtt 11 órakor Bihari halálának százéves fordulójára alkalmából az intézet növendékeinek és magyarzene tanfolyamának közreműködésével. A „magyar Beethoven” centenáriuma országos jelentőségű, nemzetesi esemény s Debrecen Zeneiskoláját illeti meg az érdem, hogy megrendezi az első emlékünnepegyt. A hangversenyen

ifj. dr. Liszt Nándor

tart felolvasást Bihariról. A részletes program a következő:

1. Bihariról felolvas: Dr. Liszt Nándor.

2. Palatinus magyar: Játsza a magyarzene tanfolyam növendékeiből alakult zenekar.

3. Primatiális magyar: Két cimbalmon előadják: Almássy Lenke és Szakmari István.

4. Debreceni emlék (Bercsényi nótája): Előadja a városi zeneiskola tanári vonósnégyese.

5. Bihari Érzélgője Hegedűn játsza: Boleman Dezső, zongorán kíséri: Szabó Emil.

6. Kesergő Lavotta sirjánál: Előadja a tanári vonósnégyes.

7. a) Palotás.

b) Rákóci induló: Játsza a zenekar.

Jegyek a zeneiskola titkári hivatalában válthatók. Helyárak: I. r. hely 1:20 P. II. r. hely 1 P. Állóhely 80 fillér. Műsor ára: 16 fillér.

HIREK

1927 június 22. (Szerda)

Prot.: Paulin. Kath.: Paulina pk.

A Meteorológiai Intézet jelentése:

Időjárás Derült, száraz meleg idő várható.

Városi muzeum 9-12-ig, 2-4-ig.
Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10-1-ig, délután 4-7-ig.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Kossuth (Piac-u. 30), Nap (Piac-utca 3 Isteni gondviselés (Teleki- és Deák Ferenc-u. sarok), II. Rákóczy Ferenc (Külsővásártér 1., Csillag (Árpád-tér 1.) Mátyas Király (Nyilas-telep, Márton Kálmán-u. 1.)

— A kir. ítélőtábla elnöke hivatalvizsgálaton. Olchváry Zoltán kir. ítélőtáblai elnök a sátoraljaujhelyi kir. törvényszék ügyvitelének időszaki felügyeleti megvizsgálása céljából Sátoraljaujhelybe utazott. — A kir. ítélőtábla elnöke előreláthatóan 8-20 napig lesz hivatalától távol.

— Az OFB bírása Debrecenben. Dr. Barabássy István táblabíró, az OFB kiküldött bírása az elmúlt nap Debrecenbe érkezett, ahol a házhelyrendezés kapcsán, különböző helyszíni szemléket fogantatóított, melyre elkísérte Mészthly főügyész és Zöld József tanácsnok is. A szemlék különösen az új szabályozási vonal mellett, vagy azon fekvő házhelyterületekre terjedtek ki. A munkát még holnap és holnap után folytatják.

— Minden hazafias magyar ember feltűzi a TESz. trianoni jelvényét.

— A Madárvédelmi Egyesület társaskirándulása. A Madárvédelmi Egyesület társaskirándulást rendez 23-án, csütörtök délután a Nagyerdőbe. A kirándulás célja a Nagyerdő gazdag madárvilágának a megismerése, még pedig a madárénekek alapján. A madarat ugyanis nem a tolláról, hanem a szaváról lehet könnyen megismerni s így a kirándulás vezetője dr. Nagy Jenő a résztvevőket a madárnyelv ismeretébe fogja bevezetni. Azonkívül ismertetni fogják az erdő alkotó növényvilágát is, amiben Tikos Béla erdőmérnök és dr. Tamássy Géza bonatikus lesznek az avatott vezetők. Találkozás a viztorony alatt lesz délután 4 órakor, ahonnan az erdő keleti felén keresztül Pallagra sétálnak, ahol a látottakat és tapasztaltakat a pallagi vendéglőben fogják megbeszélni. Ennivalót ki-ki maga hozhat. Az egyesület szívesen lát mindenkit, akit az erdő és annak madárvilága érdekel. Rossz idő esetén a kirándulást pénteken tartják meg.

— Beiratkozás a tégláskerti elemi iskolában. A tégláskerti állami elemi iskolában (Mikepécsi ut. 3.) a beiratkozás d. e. 8-12-ig június 26-30-ig bezárólag tart. Beiratásdíj: 68 fillér. Igazgatóság.

— Július 31-ig lesznek nyitva az óvodák. A debreceni óvodák július 31-ig lesznek nyitva s ez ideig küldhetik a szülők gyermekeiket az óvodákba.

— Fővárosba utazó olvasóinknak páratlan kedvezményt nyújt a Keleti pályaudvarral szemben levő, elsőrangú Park-szálloda, amennyiben a szobák árából 20 százalék, az éttermi árból pedig 10 százalék engedményt ad kiadóhivatalunkban díjmentesen kapható utalványok ellenében. Egyben felhívjuk a Park szállodának lapunk más helyén olvasható hirdetésére szíves figyelmét.

Zsebkésével sziven szurta öccsét egy földesi napszámos

(A Hajdúföld tudósítójától.) A földesi csendőrség tegnap telefon útján egy gyilkosságról tett jelentést a debreceni ügyészségnek, ahonnan dr. Tóth János h. vizsgálóbíró kiutazott a helyszínre, a nyomozás megejtése miatt. Lakatos Gábor földesi földmives valamin összeszólkkozott öccsével, aki a veszekedés hevében Lakatos Gábor állítása szerint nagyon durva volt hozzá, ő,

mint idősebb, nem hagyta annyiba a dolgot és hirtelen haragjába kirántva zsebkését, öccsébe szurt,

akit olyan súlyosan megsebesített, hogy pár óra múlva meghalt. A gyilkos testvért a vizsgálóbíró őrizetbe vette és még a mai nap folyamán Debrecenbe szállítják az ügyészség fogházába.

A vasárnapi zivatar elől fizetés nélkül lógtak meg a vendégek

(A Hajdúföld tudósítójától.) A vasárnapi nyári zivatar alaposan tönkretette a kirándulók délutánját és szórakozását, de legjobban mégis csak a nyári vendéglősöknek ártott meg. A zivatar előtt még szép nyári napsütés volt, a nyári vendéglők egész Debrecenben csaknem zsúfolásig megteltek. Mikor azután megeregettek az ég csatornái, a közönség hirtelen szedelőzködni kezdett és egy része fizetés nélkül távozott.

Beszélik, hogy ezáltal három nyári vendéglő főpincéreit érte tekintélyes kár. Az egyik legnagyobb debreceni nyári vendéglő fizetőpincére

körülbelül 400 pengő kárt szenvedett néhány pillanat alatt. A zápor megindulásakor ugyanis egész seereg vendég lógott meg fizetés nélkül.

A debreceni közönség melegségére megemlítjük, hogy ez az eset — szóról-szóra megisméltődött Budapestben is, ahol az egyik nyári helyiség főpincére

pár perc alatt teljesen tönkrement.

A szerencsétlen főpincériszírőgörcsöt kapott és súlyos állapotban szállították az egyik kórházba.

Agrometeorológiai megfigyelő és agrobiológiai kísérleti állomást létesít Debrecenben a Mezőgazdasági Kamara

A Kamara a nagyerdei csőszház mellett telket kér a várostól

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara már ezideig is több nagyjelentőségű gyakorlatiasan közhasznú szakintézményt létesített (téli gazdasági iskolákat mezőgazdasági gépészeti vándoriskolát, kísérleti telepeket stb) Most újból két kiválóan fontos szakintézményt létesít Mezőgazdasági Kamaránk Debrecenben.

Az egész országban mindig legkritikusabb hely időjárás tekintetében Debrecen. Ezért egy

agrometeorológiai megfigyelő állomást létesít a Kamara,

amely az állami meteorológiai szolgálattal összhangban fog működni és hirszolgálatát az egész Tiszántúlra fontos lesz.

A másik intézmény a Kamara

agrobiológiai kísérleti állomása

lesz. Ennek céljai közül kiemeljük pl. a biológiai növényvédelem kutatása, amely terület nálunk még elhanyagolt, nyugati országokban messze megelőztek e téren bennünket. Ugyanígy a talajbaktériumok kutatása is rendkívül nagyfontosságú feladat, kivált épen a Tiszántúlon, ahol az alacsony terméshat-

gok okozója nemcsak az időjárás kedvezőtlenességében, hanem nagyrészt talajunknak talajbaktériumokban szegénységében is keresendő. Ezért ez is feladata lesz Mezőgazdasági Kamaránk ez új kísérleti állomásának, több más, a gazdálkodásra fontos kérdéssel együtt.

Mindkét szakintézményt a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara, a Tudományegyetem természettudományi karának tanárai közreműködésével fogja megvalósítani és munkába állítani.

E szakintézményeknek elhelyezése céljaira a mezőgazdasági Kamara Debrecen városától azt a telket kéri, amely a nagyerdei csőszháznál, az erdőgazgatóság épülete mellett a sarkon van. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara e helyre, ha e telket megkapja,

még ezen a nyáron nagyobb épületet kíván építeni.

Az agrometeorológiai megfigyelő állomás és az agrobiológiai kísérleti intézet Debrecen kulturfejlődésében nevezetes szerepű szakintézmények lesznek. Debrecen, sőt az egész Tiszántúli mezőgazdasága hasznára pedig gyakorlatiasan hasznosak.

Vörös-Kereszt Egylet közgyűlése

A Magyar Vörös-Kereszt Egylet Debrecen városi választmánya ma, június 22-én, szerdán délelőtt 1/2 12 órakor a városháza közgyűlési termében tartja évi rendes közgyűlését, melyre a tagok szíves megjelenését tisztelettel kérem. Dr. Hadházy Zsigmond főispán, a Magyar Vörös Kereszt Egylet Debrecen városi választmánya elnöke.

— Szeptember 10-ig tart az iskolai szünet. Budapestről jelentik: A parlament folyosóján a kultuszminister kijelentette, hogy honorálta az érdekeltek kívánságát és az iskolai szünetet szeptember 10-ig meghosszabbítja.

— Füst van a nagyerdei strandon. A nagyerdei városi strandfürdő látogatói panasz tárgyává tették, hogy a fürdő épületén lévő kémény füstje lecsapódik a strandfürdő vizére és kellemetlenül zavarja a fürdőzést. Az ügyről jelentés érkezett a városi tanácshoz is, amely utasította a műszaki ügyosztályt, hogy a strandfürdőre lecsapódó füst eltávolítására tegyen javaslatot. Valószínű, hogy a panasz tárgyává tett kellemetlenséget úgy küszöbölik ki, hogy vagy magasabbra, vagy alacsonyabba építik a kéményt, amelynek füstje ezután nem fogja zavarni a fürdőzőket.

— Minden hazafias magyar ember feltűzi a TESz. trianoni jelvényét.

— Magtisztító-gép bemutatás Debrecenben. A vetőmagtisztítás és selectálás céljára szerkesztett új gép került a forgalomba a múlt évben: a Hofherr—Schranz—Clayton—Schuttleworth gyár „Selector” nevű magtisztító gépe, mely az összes gazdasági magvak minden vonatkozásban megtisztítását és selectálását egyszerűen végzi el. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara különös jelentőséget tulajdonít annak, hogy a gazdaközönség ezen gépet és munkáját megismerje és ezért június 26-án vasárnap, délelőtt fél 10 órakor Debrecenben, a Kamara székházának udvarán, (Hunyady u. 5.) munka közben mutatja be az érdeklődő gazdaközönségnek a „Selector”. A bemutatóra minden gazdát is érdeklődőt meghív és szívesen lát a Kamara.

— Eladó Fordautó jókarban 1200 pengőért. Hungária Üzemfelszerelés Hunyadi-u. 11.

— Nemzetközi zsidó. Henry Ford szenációs könyve ismét kapható a Hajdúföld könyvosztályában.

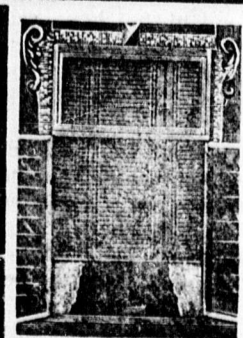
— Dr. Bögel József rendelőjét Kossuth-utca 18. szám helyezte át.

— Tavaszi és nyári női kalap újdonságok legszebb választékban a Kalapüzemben, Piac-utca 9.

LENGYEL
F. ST. MO., TISZTIT
Cs. pó-utca 28

Fü. dö. zobatükrök, nikkelezett polnal, száppan és pohár-tárolóval ólesen becsiszolható Sipkovits tükörgyártási teleph. Sziv-u. 1b. Telefon 856.

Magyar ember csak magyar lapot olvashat. — Kévéházban borbélynál újságusnál követelje a HAJDUFÖLD-et!!!



Naptól, hidegtől
megvédi és disziti lakását,
ha ablakára szövött farolettát vásárol

Redőnyüzemnél

Debrecen, Bethlen-utca 19. szám.

Radio-műsor. június 22 Szerda Budapest Déléltől 9,30, 12 és délután 3 Hírek, közgazdaság 1 Időjárás és vízállás jelentés 4 Kalotaszegi mesék 5 Pontos időjelzés 4 Időjárás és vízállásjelentés Utána Bécsi keringő délután 1 Strauss Liebeslieder 2 Lenner Die Welber 3 Ziere Wiener Maedl 4 Strauss Morgonblaetter 5 Suppe Keringő 6 80 Szegedi Ila A vert csipke keletkezése 7 15 Nagy László, a Hubertus vadászati védegyelet igazgatójának, Az ember és a kutya című cikkét felolvassa Póvácsy Géza 8 Hangverseny Közreműködnek Nagy Margit és Kálmán Oszkár, az Operaház művészei, továbbá Ziepernovszky Fülöpke hegedűművész 1 Andrea Chénier ária (Nagy M) 2 a) Sarasate Romanza Andaluza; b) Sarasate Yota Navara 3 a) Schubert Die Fahrt zum Hades; b) Schubert Der Schiffer (Kálmán O) 4 Mozart Il re Pastaire (Nagy M) 5 Hubay Varációk egy magyar téma felett (Ziepernovszky F) 6 a) Verdi Ernani című operából ária; b) Mozart Leporella áriája a „Don Juan” c operából (Kálmán O) 9 30 Pontos időjelzés Hírek, közlemények, loversenyeredmények 10 Grafonola tánczene 7 45 Az Emke kávéházban Kurina Simi és cigány zenekarának hangversenye

KÜLFÖLD Bécs (516 2) és 577) Déléltől 11 és délután 4 15 Zene 7 Rieuzl, Wagner 5 felvonásos operája Utána zene — Berlin (484 és 566) Délután 5 30 Hangverseny 8 30 Kabaré, 10 30 Zene — Boroszló (315 8) Délután 4 30 Bécsi zen. 8 Scopolio, Nicodemi bohozata — Majna frank iurt (428 6) Délután 4 30 Zene 7 A sixtusi kápolna éne karának hangversenye — Prága (348 9) Délután 5 Hangverseny 8 Szimfonikus zene 9 Népdalok — Roma (449) Délután 5 45 Hangverseny 9 10 Népszerű zene Utána Schaw bohozat — London (361 4) Délután 4 Kamarazene 4 30 Hangverseny 6 Orgonahangverseny 7 45 Rádioszeccs 9 35 Kabaré 11 Jazzband

Elfogták Jakab Arthur min. tanácsos tolvaját. Hirt adtunk annak idején arról, hogy Jakab Arthur miniszteri tanácsos Debrecenből való elutazása után odahaza észrevette, hogy valaki kifosztotta utiböröndjét. Miután az a gyanúja támadt, hogy a böröndöt még a debreceni vasútállomáson rabolták ki, feljelentése után a budapesti rendőrség megkeresést intézett a debreceni rendőrséghez is a nyomozás bevezetése miatt. A nyomozásnak csakhamar foganatja is lett, — mert megállapítást nyert, hogy a böröndtőlvalj Huszár Béla szegedi illetőségű állás nélküli iparos, aki egy ezüst poharat még Debrecenben eladott, míg egy öltözet ruhát Szegeden a zálogházba tett. Huszár régóta körözi a szegedi rendőrség is. Több szélhámoságot követett el. Elrendelték országos körözését.

Kutbaugrott egy böszörményi gazdálkodó. Barak Ferenc hajduböszörményi gazdálkodó tegnap délelőtt beleugrott a kutba, ahonnan holtan húzták ki. Barak már a nagykállói féhérváz lakója is volt s mint hozzátartozói előadták, pillanatnyi elmezavarában követte el végzetes tettet.

„Cséplőgép tulajdonosok” részére ajánlok legolcsóbban saymentes táblás fagyut, henger-olajat, tavotte gépszirt; Neumann Nándor festék nagykereskedő, Csapó-utca 8. szám.

Legujabb autótérképek, utmutatók (Baedekerek) beszerezhetők Csáthy Ferenc Rt. egyetemi kereskedésében, Ferenc József-ut 8.

BOROK ÁRAI: A Városház vendéglőben 1 P 60 fillér rizling bor. Ezenkívül kitűnő fajborok mérsékelt áron.

Tükörgyártás üvegcsiszolás, kirakatok tükrözése, autók, autóbusz üvegezése Sipkovits Sziv-utca 15. Telefon; 3—56

Fürdősapkák, tenniszlabdák Illatszertár, József kir. herceg-utca 11. szám.

Leendő anyagnak kellő figyelmet kell fordítani arra, hogy bélműködésük rendszeren legyen ez pedig a természetes „Ferenc József” keserű víz használata által érhető el. Néorvosi klinikák vezetői egybehangozva dicsérik a valódi **Ferenc József vizet, mert könnyen bevehető és rendkívül enyhe hatása gyorsan és minden kellemetlenség nélkül jelentkezik. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.**

Baliett-növendékek matinéja. Vattay Margit baliett növendékei június 26-án délelőtt 11 órai kezdettel nagyszabású matinét rendeznek a következő műsorral: 1. Leo Délibes Coppélia: Baliett; kezdő és haladó növendékek. 2. C. M. Zieher: Amor és Psiche; Marx Mancsi és Györy Évike, 3. Kéler Béla: Silhouette; Vass Évike, Marx Mancsi, Szilágyi Ibolya. 4. Aufforderung zum tanc von Weber: Görliök; Marx Mancsi és Szilágyi Ibolya. 5. Brada Ede: Hollandi tánc; Gencsy Sárika és Szabó Évike. 6. Ludwig Siede: Kinai tánc; Szilágyi Ibolya. 7. Baliett iskola; kezdő és haladó növendékek. Személyjegy 1.50 pengő.

Minden hazai magyar ember feltűzi a TESz. trianoni jelvényt.

Eszperanto tanfolyamok, előadások rádió útján. E héten a következő rádió állomások műsorán szerepel az Eszperanto: Szerda 18.00 ó. Moszkva, 18.00 ó. Kaunas (Litovio), 19.00 ó. Krasznodar, 19.30 ó. Oslo, 19.30 ó. Madrid, 21.30 ó. Barcelona, 23.00 ó. Bilbao, 23.00 ó. Minsk. Csütörtök 4.45 ó. Newyork, 21.30 ó. Párizs. Péntek 18.00 ó. Kaunas, 19.00 ó. Emisiones Union (spanyol), 19.30 ó. Madrid, 19.30 ó. Lyon, 20.20 ó. Genf, 22.15 ó. Breslau, Gleiwitz. Szombat 15.15 ó. Königs-wusterhausen, 15.15 ó. Leipzig, Dresden, 19.00 ó. Munich (német), 21.30 ó. Antwerpen, Brüssel. Vasárnap 8.00 ó. Moszkva, 10.00 ó. Tallin (eszt), 11.00 ó. Hamburg, Bremen, Hannover, Kiel. Hétfő 19.00 ó. Danzig, Königsberg, 19.30 ó. Madrid, 20.30 ó. Barcelona. Kedd 18.15 Minsk, 19.00 ó. Falun (svéd), 19.00 ó. Emisiones Union, 19.10 ó. Bécs, Klagenfurt, Grác, 19.30 ó. Königsberg, Danzig. Mindennap délelőtt 11.45 ó. Leipzig, Dresden napi hírek. Mindennap este 22.00 ó. Königsberg, Danzig heti műsor.

Hangverseny a nagyerdei Vigadóban. A katonazenekar minden kedden, csütörtökön és szombaton este 20 óra 30 perctől 22 óra 30 percig kedvező idő esetén a Vigadó teraszán kiváló műsorral hangversenyt tart.

Magyar lányok hozománya. T. Kálmán helyi Irén szakácskönyve. Kapható a Hajdúföld könyvtárában

Negyven pengő pénzbüntetésre ítélték egy siket ács mestert. Hegyesi Pál és Noszpoly Viktor forgalmiadóellenőrök 1926 július 29-én adóellenőrzés szempontjából felkeresték id. Pataki Ferenc ács és kőműves mestert. Pataki nagyothalló ember s így történhetett meg, hogy félre értette az adóellenőröket s Hegyesi Pált mellen ragadva megakartá ütni. Az ügynek folytatása lett és a debreceni törvényszék Serly tanácsa tegnap hatósági közeg elleni erőszak vétsége miatt felelősségre vontá Patakit. A bíróság a bizonyítási eljárás befejezése után bűnösnek mondta ki vádlottat az ellene emelt vádban, azonban enyhítő körülménynek tudva be nagyfoku süketségét, 40 pengő pénzbüntetésre ítélt. Az ítélet jogerős.

Mutassa meg rossz fogát, műfogát Váry Janosfogműtermében Darabos-u 18. Kölléglum mögött

Használt könyvek vétele, eladása és becsérelése megkezdődött a Harmathy antikvár könyvkereskedésében, Debrecen, Fűvészker utca 14. szám.

SZÍNHÁZ
Mozgósínházak közleményel Szerda—Csütörtök

VIGSZÍNHÁZ
Az új direktor
vigjáték 6 felvonásban.
Főszerepben: MARI BRIAN.
TOM MIX FILM
A cowboyrendőr.
Egy ékszerablás története 6 fejezetben.

URÁNIA
A detektíváltos
vadnyugati történet 6 felvonásban.
Főszerepben: ART ACCORD, Omar csodalovával és Ravi hű kutyájával.
Pillangó a viharban.
Egy modern házasság története 8 fejezetben.
Főszerepben LAURA LA PLANTE, JAMES KRÍKWOOD és BEREGI OSZKAR.
Jönnek:
Vissza mig nem késő, A nagy favorit és Messalina.

Meteorban
Csütörtökön:
„Egy tisztességes asszony”. Szerelmi dráma 9 felvonásban. Harry Liedtke főszereplésével. „Heten vagyunk Uram, heten”. Egy csecsemő története 6 felvonásban. Mindszenti Máriával. Csak felnőtteknek! Előadások 7 és 9 órákor.

MÖZGAZDASÁG

Allatvásár
A mai lóvásáron a felhajtás közepes, a kereslet kicsiny volt. Jöminőségű ló 5—7 millió, közepes 3—5 millió között, silány 400 ezer-től fölfele vásároltatott. A szarvasmarha piacon közepes felhajtás volt. Vágómarha élőszuliban 8 ezer-től 12 ezerig, szopós bornyu (élő s.) 14—17 ezerig, fejős tehén 3 millió-tól 9-ig, jármos ökör 8—15 millióig kelt.

A TŐZSDE

A pengő Zürichben 90.65
Budapest 90.65 — Berlin 123.22 — Newyork 520. — London 25.45. — Paris 20.36.25. Miláno 29.07.50, Prága 15.40, Belgrád 9.13.50, Szófia — Bukarest 3.1.50 Varsó — Bécs 73.15. — Hollandia 28.30.50, Brüsszel —
Hivatalos devizaárfolyamok
Angol font 27.8 — 27.99, belga 73.55 — 79.85, cseh korona 16.96 — 17.04, dán korona 13.00 — 153.65, dinár 10.04 — 10.10, dollár 570.75 — 573.15, francia frank 22.5 — 22.75, hollandi forint 229.35 — 230.3, lengyel zloty 63.70 — 64.70, lei 3.4.5 — 3.575, leva — lira 32.10 — 32.50, német máika 135.75, — 136.25, — osztrák schilling 80.6 — 80.95, norveg korona 148. — 148.65, svájci frank 110.10 — 110.50, svéd korona 153.40 — 154.05

Gabonatózsde
A közárúpiacon a forgalom szűk kelet között mozgott. A távoli Duza iránt egyáltalában nincs kereslet de az új buzában nap nap után növekedik a kérések száma. A tiszavideki búzát 31.20 — 33.20, az egyéb származású búzát 33.60 — 32.70 pengővel jegyezték növegesen, minőség szerint. A rozs ára 28.50 — 29 pengő között mozgott.
A liszt- és ételmennyiacon a malma továbbra is erősen hagyták az 54 pengős dupla mullás iszt alapoz számított liszt árakat. A terménycikknek piacán csak a tengori iránt mutakozot édeklődés. A többi cikk piacán teljesen elhanyagolt. A tengeri 22.30 — 22.50 pengővel jegyezték. A zab ára 25.8 — 26.30 pengő volt. Az árpafélék piacán és a magpiacon egyetlen kötés sem történt!

Allatvásár
A márhavásáron tartott volt az irányzat. Árak: Bika magyar le 1.02 — 1.08, Ila 0.96 — 1, tarka le 1.06 — 1.16, kivételosen 1.24, Ila 0.90 — 1. Ökör magyar le 1.06 — 1.16, kivételosen 1.28, Ila 0.84 — 1. Tehén magyar le 1.02 — 1.08 Ila 0.80 — 0.96. Bivaly 0.64 — 0.80 Növendékmarha 0.92 — 1.08. A sertésvásáron a középminőségűek 2 fillikkrel olcsóbb boddak. Árak: zsiratos orog le 1.42 — 1.44, Ila 1.32 — 1.38, fiatal nehéz 1.5 — 1.56, közép 1.50 — 1.52, könnyű 1.32 — 1.40, szodott közép 1.42 — 1.46, agyul husse Ila 1.52 — 1.76, süldő 1.44 pengő élőszul kg. kánt.

Nyiltér

Urak! Hölgyek!
az összes előkelő fővárosi divatszajnek festését és alkalmi női és férfi ruhák vegytisztítását készítem mérsékelt árak mellett.
Bíró
Pestő és tisztító műintézet (Bikaudvar és Péterfia-u. 30.)
Aranyéremmel kitüntetve, 1926
Debrecen.

E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Asszonyok és anyák egészségéért
39 részben, színes képpel.
Érthetően tárgyalja a serdülő leány, az áldott állapot, a házasság, az öregedő asszony egészségét.
Írta: dr. Mansfeld Ottó egy. m. tanár Kapható MAI HENRIK és FIA könyvkereskedésében Budapest, IV/A. Műzeumkörút 35. és minden könyvkereskedésben Ára 4 pengő. Postai széküldéssel 4 pengő 50 fillér.

Egészséges gyümölcsöt és szőlőt Nosprasen és Elosál
permetezés után termelhet.
Biztos védelem gomba- és rovarkártevők ellen.
O i c s ó n a
„HANGYÁ”-ban
szerezhető be.
Rózsa-utca és Piac-, Miklós-utca sarok és „Csanak R.-T.”

Hirdetés.

Józsa község előjárósága a kislejeztett papírok eladására június 2. napját kitűzi, amikor d. e. 8 órakor a venni szándékozók megjelenhetnek.

A papír csomagolásra nem használható, súly cca 10 mázsa. Kéreg papír kisebb mennyiségben, könyvkötészeti célra alkalmas, külön ajánlattal vehető meg.

Józsa, 1927. június 18.

Előjáróság.

A világhírű eredeti angol

THE CHAMPION kerékpárokat

havi 20-30 pengés részlete, Kerekálműalkatrészeket nagyban gyártásban. Árjegyzék 500 kópéval ingyen. Kélső gummi 5*80, b. is 2*10-101 feljebb, Láng Jakab és Fim kerékpár és guminyagkereskedők, Budapest, VIII. ker., József körút 41. sz.

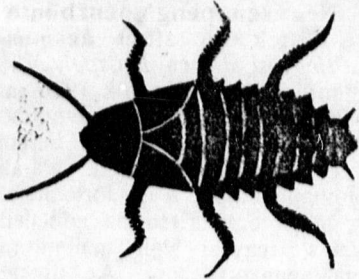
Rét-háromszobás lakást

KERES FÜRDŐSZOBÁVAL a HAJDUFÖLD főszerkesztője.

Szives ajánlatokat a kiadóhivatalba kér (Piac utca 59. Telefon: 3-48)

Ólmot vesz

lapunk kiadóhivatala
Piac-utca 59. sz.



POLOSKÁT,

svábbogarat patkányt egeret meglepő gyorsan kiirthat szabadalmazott irtószerezrel. nagyon olcsón kapható STERN festéküzletében, Piac-utca 10., Bikával szemben.

Adorjánok találkozóhelye
Székesfehérvárról elköltözött,
modern családi szállója sz

SZÁLLODA

I
S
T
V
Á
N
K
I
R
Á
L
Y

SZÁLLODA

VI., PODMANICZKY-UTCA 8. SZ.
Mércekkelt árak, figyelmes kiszolgálás, központi fűtés, lift, meleg vízszolgáltatás, modern és kényelmet nyújtó berendezés. A nyugati pályaudvar közelében.

APROHIRDETESEK

LAKÁS

Különbejárati
utcai butorozott szoba — esetleg konyahasználattal fiatal párnak is azonnal kiadó. Eötvös utca 6.

Butorozatlan

szobát keres a város belterületén, lehetőleg teljes ellátással, magános úri-nőnél vagy idősebb házaspárnál keresztény urilány Ajánlatot „Nyugalmass otthon” jellegre kiadoba kérek 214

Csinosan

butorozott szoba, mosdószobával két hónapra kiadó azonnal, Király-u. 9 201

Kiadó

bolthelyiség és magas pince
együtt vagy külön-külön gyárnak vagy raktárnak Péterfia 46

4 szobás lakást lelépés nélkül keresek. — Ajánlatokat lakbér megjelölésével „URI CSALÁD” jellegre a kiadóba kérek.

Műhelyhelyiség
a központban tágas, világos kiadó Csapó-u 23

Kiadó

Kettő nagy szobás lakás azonnal is elfoglalható — Erős Lajos-u. 6

Tisztviselőtelepen
öt szobás ház kerttel kiadó Cim a kiadóban.

Különbejárati
csinosan butorozott szoba esetleg 2 szoba butor nélkül irodának is kiadó. — Szent Anna 27, I. c.

Egy szoba konyha
irodának vagy lakásnak lelépéssel kiadó Piac-u 44, Cs hay.

Egy
nagy pincés szoba kiadó lelépés nélkül eisején beköltözhető, Erzsébet-ut 61

AJÁNLAT

Női ruhákat
és blousokat is olcsón készítek Bardocz női szabó Arany János utca 2. I em 207

Eisejére
egy idősebb józan életű keresztény katolikus jobb férfi teljes ellátást kaphat egy magános nőnél délután 9-től; Cim a kiadóban

Zálogház

Hunyadi- utca 14. Folyósit előnyös feltételek mellett kölcsönöket ékszerre biciklikre, autókra, zongorára s mindenféle kereskedelmi áruira. 538

Képkerekezés

nagy választékban, olcsó árban
Roncznál, Ráivintér

Király kávé

mégis a legjobbak, aromás, zamatos, a vevő előtt pörkölve, meleg állapotban kapható. Dégenfeld-tér 11. sz. 157

Tejzárállításra
napi 20-25 liter, ajánlat tehető írásban a debreceni Kerületi Munkásbiztosító Pénztárnál Petőfi-tér 7.

KERESLET

Mézet veszek
Vörösmarty-utca 30., hátul az udvarban. 304

Vasöntő
tanulók fizetéssel felvételenek, Trnka, Barna-utca 3. 205

Egy ügyes
fiatal fűszerkereskedő segéd július 1-re felvétetik Nagy Lajos Derecske

Asztalos
tanulót felvesz Bessenyei, Kölcsey 9.

Keresztény
jólfőző, gyerme-szerető házvezetőnő azonnal felvétetik Cim a „Hajdúföld”-néi 205

Bárta-fürdőn

kies fekvésű, kifogástalanul tiszta magánvillában, nyaralásra egy-, két-, vagy több szobás lakosztályok igen jutányos áron, tetszés szerinti időre előjegyezhető. Részletes tájékoztatók. Részletes tájékoztatók a Hajdúföld kiadóhivatala után szerezhető. 709

Keresek

július 1-re háromszoba, konyhás és fürdőszobás modern lakást a belváros közepén, lehetőleg a Kosuth-, Batthyány-, Szent Anna-utcán vagy a főtér közelében. Cim a kiadóban

Géplakatos,

vasesztérgályos tanulók fizetéssel felvétetnek. — Trnka, Barna-utca 3. sz. 204

Megvételre

keresünk üveges könyv és iratszekrényt. Ajánlatot a kiadóhivatalba kérünk.

Méhek

KB. kaptárak, mézpergető, eladó Viaszért műlépet adok. Vigkedvű 34.

Használt

butorok eladók. Megtekinthetők Széchenyi utca 41., keresztépület délután 3-7 ig.

ELADÁS

Könyvszekrény
diófa politúros sürgősen eladó Maróthy-u. 3 sz.

Üvegesajtó

2 ablak és permeterző eladó Kandia 8

Biharmegye

Sárádon 145. sz. a. levél. ház eladó hentes és mézszáros és korcsmahelyiséggel 2 szoba és konyha és pince örökáron eladó.

Kistelki

5 szobás családi ház beköltözhető eladó — Csonka-utca 16 Megtekinthető délelőtt és délután 4-7-ig

Vasredőnyös

ajtó, ablakok, székek, ágy, szekér, ekék és lószerszámok eladók, Csapó-utca 23

Eladó ház

Honvéd-utca 30 sz. ház négy szobás utcai, három szobás udvari modern lakással eladó. — Értesítés Batthyányi 5

Háztelek

kvadrátja 4 pengő Katztelep elején. Értekezhetni Sesztina- utca 6. Kisállomásonál. 176

Eladó

telepen modern lakásokkal felszerelt egyemeletes ház. Értekezni telefon 10-73.

Debrecenben

Batthyányi-utca 22 számú ház eladó. Értekezni Rótschild Sámuel Nyiregháza, Takarékpálota.

Használt

könyveket állandóan vásárol Harmathy antikvárkönyvüzlete Debrecen, Fűvészkert-utca 14.

Turul-cipő

itt — ott — mindenütt!

Bámulatba ejtenek
mindenkit olcsó egységáraink:

17.²⁵ 19.⁵⁰ 22- 24.⁵⁰

27- 29.⁵⁰ 32- 34-

pengő

Turul cipőgyár Rt. fiókjai:

BUDAPEST

Rákóczi-ut 14. — Király-utca 30 — Török-utca 2

DEBRECEN

Itt!

Békéscsaba
Hódmezővásárhely
Kecskemét
Pécs
Szeged
Szombathely
Kaposvár

Eger
Győr
Miskolc
Nagykanizsa
Sopron
Szónok
Szentés

Ott!

Mindenütt!

Friss száraz onod-telepek,
összes rádióujdonságok kaphatók
Simon Jenő József kir. herceg-utca 3.

Fajmagyarok!

A magyar feltámadás egyedül lehetséges útját hirdeti nektek sziliczei VÁRADY GYULA

A Satan Karmaiban

című hatalmas (144 oldal) könyvében.

Aki szíven viseli a mielőbbi magyar feltámadást, az ne csak vegye meg, de olvassa is el utolsó betűig

A SÁTÁN KARMAIBAN c. könyvet!

Kapható a Hajdúföld kiadóhivatalában Piac-u. 59. Ára 4 P